

LATVIJAS BANKA

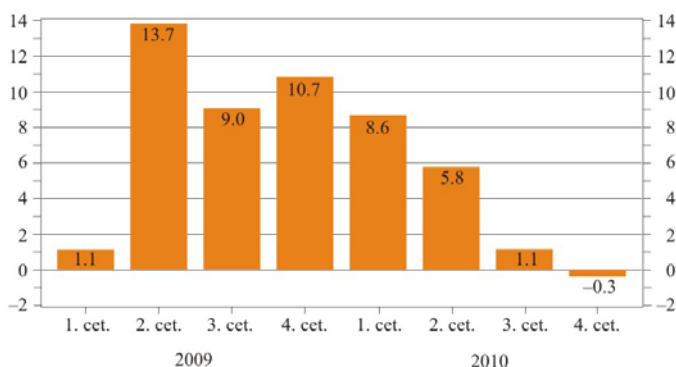
Latvijas Bankas preses dienesta
INFORMĀCIJA PRESEI

Rīgā 2011. gada 4. martā

Latvijas maksājumu bilance 2010. gada 4. ceturksnī un 2010. gadā

2010. gadā maksājumu bilances tekošā konta pārpalikums bija 3.6% no prognozētā IKP. Tekošā konta pārpalikuma pakāpenisku samazināšanos gada laikā ietekmēja rūpnieciskās ražošanas atveseļošanās (tā veicināja importa starppatēriņa pieaugumu), veiksmīgāka ārvalstu investoriem piederošo uzņēmumu darbība, kā arī investīciju preču iegāde. Tāpēc 2010. gada **4. ceturksnī** pirmo reizi kopš 2008. gada 4. ceturkšņa bija vērojams neliels tekošā konta deficīts (11.3 milj. latu jeb 0.3% no prognozētā IKP).

TEKOŠĀ KONTA SALDO
(% no IKP)

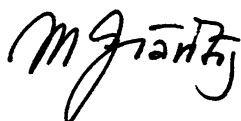
2010. gadā kopumā preču ārējās tirdzniecības darījumu aktivitāte ievērojami palielinājās, preču eksportam pieaugot par 28.6%, bet importam – par 20.4%. Pakalpojumu tirdzniecības kāpums atsākās krietni vēlāk, nekā tas bija vērojams preču tirdzniecībā, un gada laikā pakalpojumu eksporta pieaugums sasniedza tikai 1.4%, jo tā dinamiku būtiski ietekmēja nelielais pārvadājumu un braucienu pakalpojumu pieprasījums, īpaši nelabvēlīgie jūras transporta pakalpojumu rezultāti. **4. ceturksnī** salīdzinājumā ar 3. ceturksni **preču un pakalpojumu kopējā tirdzniecības bilance** būtiski nemainījās, un tās negatīvais saldo bija 29.5 milj. latu jeb 0.9% no prognozētā IKP, preču eksporta pieaugumam salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni mazliet apsteidzot preču importa kāpumu. Pakalpojumu tirdzniecības bilances pozitīvais devums 4. ceturksnī nedaudz saruka, samazinoties sniegto pasažieru aviopārvadājumu un braucienu pakalpojumu vērtībai (šo pakalpojumu imports saruka mazāk). Tādējādi pakalpojumu tirdzniecības bilance nekompensēja preču tirdzniecības darījumu negatīvo saldo.

Ienākumu konta pārmaiņas 2010. gadā visvairāk ietekmēja tekošā konta saldo, jo ievērojamos banku sektora zaudējumus, kas krasi mainīja 2009. gada tekošā konta stāvokli un vēl 2010. gada 1. pusgadā noteica tā pārpalikumu vairāk nekā 3% apmērā no IKP, pakāpeniski aizstāja dažādu nozaru ārvalstu tiešo investīciju uzņēmumu gūtā peļņa. 4. ceturksnī ienākumu konta deficīta palielinājumu līdz 3.7% no IKP noteica gan ārvalstu tiešo investoru reinvestētās peļņas kāpums, gan dividenžu izmaksa.

2010. gadā salīdzinājumā ar 2009. gadu **kārtējo pārvedumu** bilances pozitīvā saldo pieaugumu līdz 3.6% no IKP galvenokārt noteica ES fondu līdzekļu ieplūdes, īpaši saņemto Eiropas Sociālā fonda līdzekļu palielinājums. Arī **4. ceturksnī** salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu kārtējo pārvedumu bilance uzlabojās saņemto ES fondu līdzekļu dēļ, taču to ieplūde palielinājās galvenokārt lauksaimniecības subsīdiju maksājumu veidā.

Finanšu kontā 2010. gadā atsevišķas lielas līdzekļu ieplūdes veidoja valdības starptautiskā aizdevuma daļas, kas vienlaikus ietekmēja arī Latvijas Bankas rezerves aktīvu pieaugumu. Gada laikā pakāpeniski atjaunojās nerezidentu noguldītāju un investoru uzticība, pozitīvi ietekmējot piesaistīto noguldījumu un ārvalstu tiešo investīciju apjomu. Lai gan 4. ceturksnī ārvalstu tiešo investīciju pieaugumu dažādu nozaru Latvijas uzņēmumu pašu kapitālā būtu pāragri saistīt ar starptautisko kredītreitingu aģentūru vērtējuma uzlabojumu septembrī un decembrī, tomēr vērtējuma uzlabošanās būs svarīga investīciju plūsmu veicināšanai jau tuvākajā laikā. Līdzekļu aizplūdes finanšu kontā 2010. gadā galvenokārt veidoja banku sektora veiktā ilgtermiņa saistību atmaksa. Valdības saņemtā starptautiskā aizdevuma daļa no Eiropas Komisijas 200 milj. eiro apjomā vēl arī **4. ceturksnī** ietekmēja finanšu konta dinamiku.

2011. gadā kopumā galvenokārt kārtējo pārvedumu ietekmē varētu **saglabāties neliels tekošā konta pārpalikums**. Tikmēr preču un pakalpojumu bilance mērenu ārējā pieprasījuma pārmaiņu ietekmē saglabāsies tuvu sabalansētai, bet ienākumu konta deficīts palielināsies. Šāda dinamika raksturīga Latvijas tautsaimniecības izaugsmes periodiem, kad palielinās gan privātais patēriņš, gan iekšzemes pieprasījums kopumā un ārvalstu investoru uzņēmumi Latvijā gūst peļņu. Finanšu konta pārmaiņas 2011. gadā vairāk varētu būt saistītas ar privātā kapitāla ieplūdēm, jo pagaidām plānota ievērojami mazāka valdības aizņemšanās no starptautiskajām institūcijām nekā 2010. gadā, bet jau pašlaik pieejama informācija par jauniem dažāda apjoma investīciju projektiem esošo ražotņu paplašināšanai vai jaunu projektu īstenošanai, t.sk. apstrādes rūpniecībā.

Mārtiņš Grāvītis
Latvijas Bankas preses sekretārs

Tālrunis: 67022349

Fakss: 67022429

E-pasta adrese: Martins.Gravitis@bank.lv

www.bank.lv